

Samen sterker met sociale media

De Utrechtse wijk Hoograven
Foto An-Sofie Kesteleyrn

De Utrechtse wijk Hoograven
Foto An-Sofie Kesteleyrn

Schade aan een woning en een garage op de plek waar in een auto in brand werd gestoken.

Foto An-Sofie Kesteleyrn

UTRECHT

Whatsapp- en Facebookgroepen zijn in opkomst in stadwijken. Zoals het Utrechtse Hoograven, waar het begon om criminaliteit tegen te gaan. Maar nu gaat het ook over luchtigere zaken.

VAN ONZE VERSLAGGEEFSTER
CHARLOTTE HUISMAN

Als Marieke Bruinsma (41) met haar fors uitgevallen herdershond een ommetje maakt rond het Ridderplantsoen, kijkt ze goed om zich heen. Meerdere auto's gingen de afgelopen weken in de fik in haar buurtje in de Utrechtse wijk Hoograven. De bewoners wilden wat doen. Er kwam een buurtwacht en twee weken geleden begon ook een buurt-Whatsappgroep. Bruinsma had zich meteen aangesloten. 'Dan kan ik het melden als ik bijvoorbeeld jongens verdacht zie hangen bij de vijver.'

Zulke berichten hebben de ruim honderd aangesloten bewoners nog niet ontvangen op hun

smartphone: sinds de start van de mobiele boodschappengroep is er in de omgeving geen voertuig meer uitgebrand. Wel ging aan de andere kant van Hoograven een auto in vlammen op, ver buiten hun zicht.

Deze week heeft de politie negen jongens uit de wijk tussen de 14 en 17 jaar opgepakt in verband met de ongeveer vijftien autobranden. 'Geweldig nieuws', zegt Bruinsma, die haar auto al niet meer voor de deur durfde te parkeren. Ze wijst op een zwartgeblakerd vlak op het parkeerplaatsje achter haar huis. 'Het gaf een enorm gevoel van onveiligheid.'

Aan deze arrestaties heeft de buurt-app nog niet kunnen bijgedragen. Toch weet bewoner Martijn Traas, een van de initiatiefnemers, al dat het middel bijdraagt aan de veiligheid. 'Het buurtgevoel wordt sterker, het gevoel alert te zijn met z'n allen.' Nu er verdachten van de autobranden zijn opgepakt, blijft het initiatief bestaan. 'Inbrekers en fietsendieven zijn er altijd. Daarover kunnen we meldingen doen', zegt Traas. Met het Wijkbureau gaat hij bespreken hoe het systeem verder kan worden uitgebreid.

Traas was geïnspireerd door Whats-appgroepen in andere gemeenten. Op steeds meer plekken melden bewoners het elkaar via de mobiele telefoon als ze iets onveilig zien, van Oudleusden en Zwaag tot Ede en Bennekom. De spelregels nam Traas over van de groep uit Ede-West. Zoals: bel eerst 112 voor je apt. Discriminerend taalgebruik mag niet. 'En: gebruik de app niet voor gezellige privéberichten.'

De politie is enthousiast. 'Wij juichen het toe als de buurt meer oplet en zo de veiligheid wordt bevorderd', zegt een woordvoerder van de Nationale Politie. 'De bewoners moeten wel zorgvuldig

blijven: het moet er niet toe leiden dat mensen het recht in eigen handen nemen. Maar dat is tot nog toe niet gebeurd.'

Betrokkenheid

De opkomst van de buurt-Whatsappgroepen past in de ontwikkeling hoe buurtbewoners elkaar steeds meer vinden op sociale media. De aanleiding van de meeste buurtinitiatieven is een acuut gevoel van onveiligheid door bijvoorbeeld een inbraakgolp. Maar ook als de ellende voorbij is, kan de betrokkenheid blijven, blijkt bijvoorbeeld in Hoograven.

In de uitgestrekte wijk aan de zuidkant van Utrecht floreren de sociale media. Wellicht door haar gemengde opbouw, suggereren bewoners. Straten met koopwoningen uit de jaren dertig en recentelijk gebouwde nieuwe woonblokken staan tussen verpauperd ogende rijen flats met huurwoningen.

Zo werden de perikelen rond de autobranden op de voet gevolgd via de Facebookpagina van het Hamersplantsoen. 'Dan zeggen we tegen elkaar: gelukkig hebben wij die tijd gehad', zegt initiatiefneemster Carin van Dongen.

Het Hamersplantsoen leed tot 2006 jaren lang onder een groep jongeren die zich schuldig maakten aan intimidatie, mishandelingen en vernielingen. Ook daar werden toen auto's in brand gestoken. De bewoners verenigden zich en bestookten de gemeente met vuistdikke dossiers. Uiteindelijk werd de aanstichter van buurtterreur veroordeeld tot een celstraf.

Het Hamersplantsoen heeft destijds een veiligheidsprijs gevonden, als voorbeeld van hoe bewoners zelf het heft in handen kunnen nemen. 'De criminaliteit en intimidatie hebben de bewoners toen bij elkaar gebracht', zegt Van Dongen. 'Het gevoel dat je samen sterker staat en iets kunt ondernemen voor meer

veiligheid. Als we toen beschikking hadden gehad over sociale media, hadden we die zeker ingezet.'

Uit die verbondenheid is een bloeiende buurt-Facebookpagina van het Hamersplantsoen ontstaan. Daarop is nu ruimte voor luchtigere zaken als de vogelteldag of de vraag wie er een kinderwagen over heeft, naast de autobranden elders in de wijk. Ook is er langdurig gediscussieerd over hoe het mogelijk was dat een vrouw in Rotterdam onopgemerkt tien jaar dood in haar woning lag. 'Mede door de Facebookpagina voelt de buurt als een dorp', zegt Van Dongen.

Een dergelijke digitale organisatiegraad is er nog niet aan de Herautsingel, aan de andere kant van de wijk. Daar ging 9 januari een groene Nissan Micra in vlammen op. Jeffrey van Vogelpoel (24) wijst de uitgebrande garagedeuren aan. Door het raam van zijn huis, twee huizen verder, zag hij een paar jongens van een jaar of 16 wegrennen.

Ondanks de schok over het gebeurde komt er in dit buurtje voorlopig geen Whatsappgroep. 'Mijn telefoon is daarvoor te oud', zegt een 45-jarige bewoonster verontschuldigend, terwijl ze haar windhonden uitlaat. Een 61-jarige vrouw zegt dat ze liever de politie blijft bestoken met meldingen van kentekens van in haar ogen verdachte auto's dan dat ze met haar burens digitaal contact houdt. De vrouw, die niet met haar naam in de krant wil, zegt: 'Het grootste probleem blijft dat veel jongeren geen respect hebben voor ouderen. Dat los je niet op met nieuwe snuffjes.'